INTERCONEXIUNI DINTRE MANIFESTAREA PERFECȚIONISMULUI ȘI MOTIVAȚIA PENTRU SUCCES LA CADRELE DIDACTICE

Ana PRISACARI ,

Facultatea de Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială

CZU: 159.923.2:37.011.3-051:303.4 anaprisacari252002@gmail.com

În ultimii ani Biroul Național de Statistică (BNS) atenționează că numărul cadrelor didactice este în scădere. În anii 2022\23, conform BNS, 55,4% dintre cadrele didactice aveau peste 20 ani vechime în muncă, iar cu vechimea până la 2 ani erau doar 5,2%. Motivele prinicipale care scad motivația tinerilor de a se angaja ca pedagogi sunt: salariile cadrelor didactice relativ mici, condiții de muncă dificile (atmosferă stresantă, presiunea de a obține performanțe academice bune) etc. Astfel, în lucrarea de față ne-am propus să investigăm motivația pentru succes la cadrele didactice în funcție de tipul instituției (gimnaziu, facultate) și în funcție de vechimea în muncă (1-10 ani comparativ cu >10 ani) în relație cu perfecționismul. Metodologia de cercetare a cuprins „Chestionarul de măsurare a perfecționismului" N.GARANIAN, care conține 29 întrebări și „Chestionarul de măsurare a motivației pentru succes" de T. ELLERS, ce conține 41 întrebări, aplicate asupra unui eșantion de 60 cadre didactice, 30 din gimnaziu și 30 din facultate.

Termenul de **„perfecționism"** reprezintă o dorință de a efectua sarcinile perfect, asociată cu standardele extrem de înalte și cu autoevaluarea critică (Hewitt și Flett). Astfel, potrivit autorilor, se denotă faptul că perfecționismul poate fi atât o sursă pozitivă cât și una negativă. Manifestarea **perfecționimului pozitiv** sau echilibrat contribuie la creșterea motivației pentru succes și obținerea personală a performanțelor înalte, cât și creșterea performanței academice a elevilor\studenților. Pedagogii ce au acest tip de perfecționism, percep eșecul ca o oportunitate de a învăța, de a se dezvolta, dar nu ca pe un impediment în obținerea succesului. Pe când persoanele care manifestă un tip de **perfecționim negativ** sau excesiv, nu tolerează eșecul, fiind foarte emotivi și sensibili la erori, ei îl percep ca un obstacol în obținerea succesului, iar acest fapt duce la demotivare și la dezvoltarea anumitor tulburări psihologice, cum ar fi: anxietatea, stresul cronic, depresia etc., și nu în ultimul rând scade motivația pentru succes a pedagogilor dar și a elevilor, studenților, întrucât au tendința să ceară de la elevi mai mult decât posibil, fiindcă tind să își stabilească standarte înalte și irealiste atât pentru ei cât și pentru alții. **Motivația pentru succes**, potrivit lui Dweck, se referă la dorința individului de a se dedica foarte mult în obținerea succesului pentru o sarcină sau într-un anumit domeniu. Referitor la conexiunea dintre manifestarea perfecționismului și nivelul motivației pentru succes la cadrele didactice, autoarea Angela Duckworth, a menționat că un anumit nivel de perfecționism poate servi drept accelerator pentru motivarea și străduința în îndeplinirea activităților didactice, iar Duckworth afirmă că persoanele la care predomi-

nă un nivel moderat de perfecționism, care tind spre atingerea scopurilor înalte, însă nu sunt obsedate de perfecțiune, pot fi mai motivate pentru depunerea efortului cu scopul de a obține succes.

Conform cercetării respective cadrele didactice de la facultate au obținut un nivel mai înalt al perfecționimului, cu o percepție mai mare a altor persoane ca având cerințe prea înalte (m1=11,10; m2=14,57; t=-3,171, p=0,003), de a-și stabili standarde mai ridicate în ceea ce privește performanța lor (m1=9,37; m2=11,60; t=-2,689; p=0,010), de a vedea lucrurile în termeni absolutiști, „totul sau nimic" (m1=10,00; m2=11,73; t=-2,142; p=0,036) comparativ cu pedagogii de la gimnaziu. Observăm, astfel, că pedagogii de la facultate sunt supuși unei presiuni mai mari și a unor așteptări de performanță mai ridicate decât cei de la gimnaziu, având în vedere natura mai avansată a poziției lor și a domeniului lor de activitate, în care se include și supervizarea viitorilor specialiști în domeniu. De asemenea, există diferențe în ceea ce ține de vechimea în muncă, pedagogii cu o vechime în muncă de la 1 până la 10 ani au obținut scoruri mai mari în manifestarea perfecționimului comparativ cu pedagogii cu o vechime în muncă mai mare de 10 ani, (m1=14,57; m2=11,76; t=2,419; p=0,019), având tendința de a percepe că alte persoane au cerințe prea înalte, de a-și stabili standarde mai ridicate în ceea ce privește performanța lor (m1=11,65; m2=9,76; t=2,075; p=0,042), de a pune accent în special pe propriile insuccese și greșeli decât pe succes (m1=8,26; m2=6,78; t=2,075; p=0,042). Din motiv că pedagogii aflați la începutul carierei sunt mai motivați și mai ambițioși în ceea ce privește atingerea obiectivelor profesionale și perfecționarea abilităților lor, ajung să fie mai perfecționiști față de pedagogii cu o vechime în muncă mai mare, care au deja o percepție mai echilibrată și mai realistă a standartelor. Însă, la relația dintre manifestarea perfecționismului și a motivației pentru succes, rezultatele atestă faptul că ipoteza se infirmă. Acest rezultat poate fi explicat prin faptul că motivația pentru succes nu poate fi influențată doar de perfecționism, întrucât există și alte aspecte care au o contribuție importantă, cum ar fi: relațiile interpersonale la locul de muncă, condițiile de muncă, posibilitatea creșterii în carieră, factori extrinseci și intrinseci etc.

Referințe:

1. Flett, Gordon L., Paul L. Hewitt, and Andrea D. Dyck. "Perfecționismul academic și motivația pentru succes la profesorii universitari." Editura Academic Press, 2004.
2. Duckworth, Angela. "Grit: The Power of Passion and Perseverance." Editura Scribner, 2016.

Recomandat
***Valentina MIRON**, drd., lector univ.*